

APELCIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: GŽ.181/05
Brčko, 28.06.2005. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe kao predsjednika vijeća, te Gligorević Ruže i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B., koga zastupa punomoćnik O. M., advokat iz B., protiv tuženog Brčko distrikta BiH, zastupanog po Kancelariji za zastupanje, radi utvrđivanja prava vlasništva, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj P.418/04-I od 25.02.2005. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 28.06.2005. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P.418/04-I od 25.02.2005. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B. koji glasi: "Utvrdjuje se da je tužilac na osnovu kupoprodajnog ugovora od 23.08.1962. godine, ovjerenog kod Opštinskog suda Brčko pod br. Ov.1615/62, postao vlasnik nekretnine označene kao k.č.br. 589 bašča šljivik G., u površini od 3.700 m², upisana u z.k.ul. broj 446 k.o. B., što je tuženi dužan priznati i dozvoliti da se navedena parcela otpiše iz z.k.ul. broj 446 k.o. B. i upiše u novi z.k. ul. iste katastarske opštine u "B" listu, sa dijelom od 1/1 na ime tužioca u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude. Obavezuje se tuženi da tužiocu naknadi sve troškove postupka u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, a sve pod prijetnjom prinudnog izvršenja." Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude žali se tužilac Zemljoradnička zadruga R. zbog pogrešne primjene materijalnog prava i u žalbi ističe da se prvostepeni sud neosnovano pozvao na odredbe Zakona o upisu stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko distrikta, jer je odredbama člana 1. stav 4. Statuta Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 1/00) propisano je da se Ustav BiH, kao i važeći zakoni i odluke institucija BiH, direktno primjenjuju na cijeloj teritoriji Distrikta. Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu sa važećim zakonima i odlukama institucija BiH. Odredbama člana 41. Statuta je propisano da ovaj Statut i zakoni moraju biti usklađeni sa odredbama Ustava i zakona BiH. To znači da je prvostepeni sud trebao cijeniti da li su odredbe Zakona o upisu stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko Distrikta BiH usaglašene sa odredbama Opšteg zakona o zadrugama BiH. To dalje znači da je stajala obaveza prvostepenog suda, da ako ocijeni da odredbe Zakona o upisu

stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko Distrikta BiH nisu usaglašene sa odredbama Opšteg zakona o zadrugama BiH, da primijeni odredbe Opšteg zakona o zadrugama BiH. Drugo, neosnovano je pozivanje i na odredbe Aneksa na Konačnu arbitražnu odluku, jer se radi o političkom, a ne pravnom dokumentu. Osim toga, ako bi se prihvatio stav da Aneks Konačne arbitražne odluke, ima veću pravnu snagu od Statuta i zakona Brčko Distrikta BiH, kao i zakona BiH, te da propisi koje donose institucije BiH moraju biti usklađena sa ovom odlukom – to praktički znači da je Konačna arbitražna odluka nepromjenjiva, te da je u hijerarhiji pravnih akta čak i iznad Ustava BiH. Odredbama čl. 94. Opšteg zakona o zadrugama je propisano da imovina koju koriste zadruge, u trenutku stupanja na snagu zakona, postaje imovina zadruge. Nesporno je da predmetne nepokretnosti koristi tužilac, pa iste nekretnine postaju ex lege imovina zadruge. Dalje odbijanjem postavljenog tužbenog zahtjeva prvostepeni sud zapravo onemogućava tužioca u mirnom uživanju imovine, pa je time prekršeno pravo na imovinu iz člana 1 Prvog protokola na Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tuženi Brčko distrikt predlaže da se žalba kao neosnovana odbije i prvostepena presuda potvrdi.

Žalba nije osnovana.

Tužilac Zemljišna zadruga R. u likvidaciji iz B. traži da se utvrdi da je na osnovu kupopordajnog ugovora ovjerenog kod Opštinskog suda u Brčkom broj Ov.1615/62 od 23.08.1962. godine postala vlasnik nekretnina označenih kao k.č. broj 589 bašča šljivik G., površine 3.700 m² upisana u zk.ul. broj 446 k.o. B. kao opštenarodna imovina sa 1/1 dijela sa pravom korištenja istih u korist tužioca Zemljišne zadruge B. sa 1/1 dijela.

Ovim nekretninama, prema nalazu vještaka geometra H. H. iz B., u katastarskoj evidenciji odgovara dio k.č. broj 432/7 G., njiva 4. klase u površini od 75.732 m², sve upisane u Pl. br. 103 k.o. B. kao društvena svojine i na imenu korisnika Zemljišna zadruga R. iz B., a u zemljišno-knjižnim (gruntovnim) planovima ta nekretnina je označena kao k.č.br. 589 bašča (šljivik) G., u površini od 3.700 m², upisana u z.k.ul.broj 466 k.o. B. kao opštenarodna imovina sa 1/1 i sa pravom korištenja nekretnina upisanih u "A" listu tog uložka, u korist Zemljišne zadruge B. sa dijelom 1/1 (u "C" listu).

Rješenjem Opštinskog suda u Brčkom broj Dn.1581/63, a na osnovu kupopordajnog ugovora broj Ov.1615/62 od 23.08.1962. godine i rješenja Opštine B. broj: 340/143-63 od 23.05.1963. godine uknjiženo je pravo vlasništva na nekretninama u "AI" listu u korist – opštenarodne imovine sa 1/1 dijela, zatim kao organ upravljanja na nekretninama upisanim u "AI" listu upisan je OSO B. (nalaz vještaka geometra H. H. od 24.I 2005. godine), a kao nosilac prava korištenja zemljišta upisanog u "AI" listu zk.ul.broj 446 k.o. B. upisana je zemljišna zadruga B. sa 1/1 dijela (tužilac), a što slijedi i iz zk.ul. broj 446 k.o. B.

U tački 3. ugovora o kupoprodaji od 05.05.1963. godine navedeno je da "prodavac A. J. iz B. pristaje: "da se bez mog ikakvog daljeg pitanja i privole izvrši

prenos prava vlasništva na prodatim nekretnina pod tačkom 1. ovog ugovora u zemljišnoj knjizi u korist opštenarodne imovine sa trajnim korištenjem i organom upravljanja Zemljoradnička zadruga B."

Iz navedenog slijedi da ni pravni prednik tuženog – Zemljoradnička zadruga Brka nije imala pravo vlasništva na navedenim nekretninama, nego je imala samo pravo korištenja, koje pravo na istima pravnom predniku tužioca (Zemljoradničkoj zadruzi B.) i tužiocu niko nije ni osporavao u proteklom periodu.

Neosnovano se tužilac poziva na odredbu člana 94. Opšteg zakona o zadrugama ("Službeni glasnik BiH", broj 18/2003), koja glasi: "Imovina koju zadruga trenutno koristi, donošenjem ovog zakona, postaje imovina zadruge," pošto je navedena parcela, koja je predmet ovog spora, upisana u zk.ul. broj 446 k.o. B. kao društvena svojina i kao takva, shodno odredbi člana 12. Aneksa od 18.08.1999. godine Konačne odluke Arbitražnog tribunala za spor oko međuentitetske granice u oblasti B. od 05.03.1999. godine, vlasništvo je Brčko Distrikta, pa bi usvajanjem tužbenog zahtjeva tužioca (da se utvrdi da je tužilac na osnovu navedenog kupoprodajnog ugovora postao vlasnik predmetnih nekretnina) predstavljalo miješanje u imovinu Brčko distrikta, shodno odredbi člana II/3. b) Ustava BiH i člana 1 Protokola 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i tužilac bi tada dobio više prava na spornoj imovini nego što je do sada imao, tj. umjesto prava korištenja (koje je samo jedno od vlasničko-pravnih ovlaštenja), tužilac bi imao pravo vlasništva, koje pravo nije pribavio ni pravni prednik tužioca pravnim poslom – ugovorom o kupoprodaji broj Ov.1490/63 od 05.05.1963. godine, na koji ugovor se tužilac pozvao u tužbi i kod toga osnova ostao do kraja postupka.

Kako je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu (primjena materijalnog prava je ujedno i jedini žalbeni razlog), a da pri tome nije počinio bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je žalbu tužioca kao neosnovanu valjalo odbiti i istu presudu potvrditi, a na osnovu člana 295. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 5/00, 1/01, 6/02 i 11/05).

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josipa Lucić